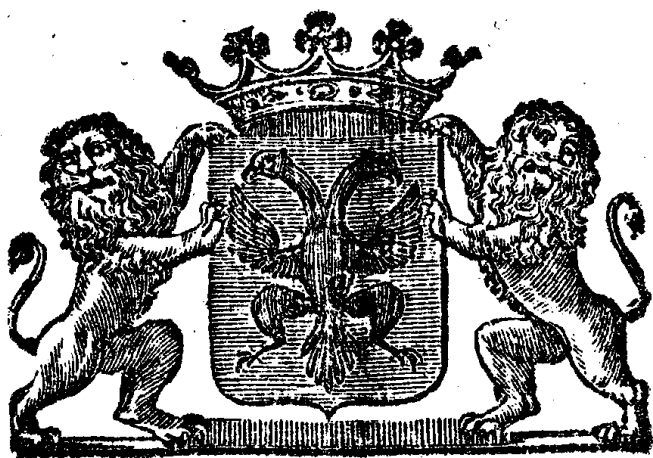

ARNHEMSCHE

COURANT

DONDERDAG 25 NOVEMBER.

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal
'sweeks wordt uitgegeven, en wel op Zondag, Dings-
dag, Woensdag, Donderdag en Zaterdag, is f 5
in de drie maanden.

De prijs der Advertentiën is, van een tot vijf
regels f 1.00, en voor elken regel daarboven 20
centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke
plaatsing.

De beraadslaging over het budget van
buitenlandsche zaken.

IV.

(Slot. Zie n°. 224, 226, 231.)

Van de zoogenaamde redevoeringen der heeren
ENSCHEDÉ en FRETS zij geen gewag gemaakt. Men
begrijpt niet wat dergelijke personen in de Staten-
Generaal doen. De Haarlemsche drukker moge
volmaakt op de hoogte wezen der advertentiën van
overlijdende Nederlanders en bevallende Nederlan-
deressen, — maar in de Kamer schijnen zijne woor-
den, gewoon of cursief gedrukt, even onbeduidend.
Men ziet wel, dat hij ministeriël, ultra-ministeriël
zijn wil, maar de gronden die hij aanvoeren moest,
zaten even veel te wenschen over, als zijn egotis-
mus weinig te wenschen overlaat.

Iedereen kan nu in de *Staats-Courant* zien,
onder welken de heer ENSCHEDÉ behoort en behoort
te zijn; wat hem toeschijnt; wat hij erkent; waar-
voor hij geene bekommring voedt; waarin hij zich
verheugt; wat hij ditmaal zegt; wat hij verwacht,
— maar redenen waarom, gronden waarop, zou
men te vergeefs in deze *oratiuncula* ENSCHEDÉ de EN-
SCHÉDE trachten op te sporen.

En de heer FRETS, — doch wie had van de
heer FRETS iets anders dan onzin kunnen wachten.

Niet gelukkig was ook ditmaal weder de heer
VAN RAPPAARD met zijne inconstitutionele leerstelsels.
Geen wonder dus, dat hij dezelve liever in een com-
mitté-generaal, achter gesloten deuren, had wenschen
voor te dragen. Doch niet alleen inconstitutioneel
was hij ditmaal, maar ook ongerijmd buitenmate.

Het de artikels 55, 56, 57 der grondwet hoort men
hem bewijzen dat de bemoeienis der Kamer met
de Luxemburgsche kwestie wordt uitgesloten; naar-
dien, volgens derzelver bepalingen, de koning het
bestuur heeft der buitenlandsche betrekkingen, ver-
dragen sluit, enz. Wat kwam zoodanige redene-
ring hier te pas? Daar Luxemburg volstrekt niet
tot Nederland behoort, spreekt het van zelf,

dat de bemoeienis der Kamer met de Luxemburgsche
kwestie is uitgesloten. Met de Luxemburgsche di-
plomatie heeft de Nederlandsche Kamer zich even
weinig te bemoeien als met de diplomatie van

Nassau, Baden of eenigen anderen Duitschen staat;
— zoo ver namelijk als die bemoeienis niet gegrond
wordt op benadeeling door dezelve Nederland aan-
gebracht. Want dan zou de Nederlandsche verte-
genwoordiging wel degelijk gerechtigd, ja verplicht

zijn, zich met de kwestie te bemoeien, dewijl
het Nederlandsch belang buiten hare bemoeienis
niet noch liggen kan. »Wij zijn,» zegt de heer VAN
RAPPAARD, »niet in staat diplomatische belangen te

beoordeelen;» dit mege waar zijn van den Gel-
derschen president: doch het zou hoogst betreu-
renswaardig wezen wanneer het tevens gezegd kon
worden van de vertegenwoordiging. Het zou weder

een der bezwarendste motieven voor hare veroordee-
ling door de natie zijn. Welk man van doorzicht toch
betwijfelen of eene natie te grond kan worden
gevoerd door eene ongeschikte diplomatie? wie zich
niet omtrent af verwachten over Nederland zou kunnen

brengen! — En dan zou ten dien aanzien de ver-
tegenwoordiging hare stem niet mogen verheffen!
Dan zou zij erkennen dat zij niet in staat is di-
plomatische belangen te beoordeelen? — Waarlijk,
verregaander heresie in constitutioneel staatsregt,
dieper vernedering eener vertegenwoordigende Ka-
mer, dan de Geldersche president zich veroorlooft,
zal moeilijk worden ontmoet.

Slap en flauw was de Kamer intusschen nopens
die Luxemburgsche kwestie. Wat men eigenlijk
ten dien aanzien begeerde, bleef een raadsel. Men
verheugde zich algemeen dat het Luxemburgsche
bestuur nu van het Nederlandsche afgezonderd was,
en niemand viel het in, den afgetreden minister
van buitenlandsche zaken, die door zijne ongrond-
wettige bemoeienis met de Luxemburgsche belangen
het Nederlandsch belang gecompromitteerd had, ter
verantwoording te roepen. In Engeland, Frankrijk
of Amerika ware hij reeds lang deswege in staat
van beschuldiging gesteld.

Zal het dan eeuwig, in Nederland, aan ministers
veroorloofd wezen straffeloos ongrondwettigheden en
feiten te begaan? Zal het land er dan steeds, zij
er nimmer bij lijden? — Uit knechten-zin, uit
portefeuille-zucht het vaderlandsch belang op te of-
feren, is overal zeer landverraad, als het uit ge-
dorst te doen.

En wat moet de hoofdstad des rijks, de Eu-
ropische handelsstad zich hebben verheugd over hare
vertegenwoordiging, door den officier van criminele
justitie! Hoe logisch, de belangen onzer eerste
koopstad aan zulk een ambtenaar vertrouwd te zien!
Wat handelstelsel heeft een UYTWERF STERLING dan
ook bij deze beraadslaging ontwikkeld! Hoe krach-
tig de Nederlandsche handelsbelangen voorgestaan!
Hoe levendig het stelsel van vrede en vriendschap
met de vreemde mogendheden, van waardigheid en
kracht in de diplomatie, gepredikt! — *Point d'argent*
point de Suisses zeide de heer UYTWERF STERLING;
geen geld, meende hij, geen diensten. Vergelijkt
men zijn *axioma* met zijne redevoering, dan zou
men waarlijk niet vermoeden dat hij zijne f 2500
van de natie ontving.

Inderdaad, deze beraadslaging, gelijk de gan-
sche, nu weder voor eenige maanden verdaagde,
zitting, moest weder sterk bijdragen tot verleven-
ding en aanwakkering der zucht naar een ander
stelsel van verkiezingen; opdat de nationale belan-
gen eindelijk eens anders worden begrepen, ont-
wikkeld en voorgestaan. Dieper en dieper vestigt
zich dan ook de overtuiging dat er geene hoop
op de vertegenwoordiging te bouwen is, zoo lang
die vertegenwoordiging niet wezenlijk uit nationale
mannen, door de kern der natie gekozen, zamen-
gesteld zal zijn. Meer en meer wordt het stelsel
van registreersche verkiezing omhelsd, hetwelk de
grootte HOGENDORP, reeds tien jaren geleden, als
een onzer redmiddelen aanprees. De bevoorregte
partij, die het land gebragt heeft in den toestand,
dien men thans vrij algemeen begint te kennen, en
welke nationale verkiezing ducht als de geblankette
boekerster het daglicht, poogt dezelve te vergeefs als
democratische woeling voor te stellen. Den graaf
VAN HOGENDORP, den zoo algemeen hooggeachten

LUZAC, den vaderlandslievenden DIRK DONKER CUR-
TIUS, den graaf VAN RECHTEREN en zoo veel andere
edele mannen meer als jacobijnen uit te krijten,
is toch ook wat al te dwaas! Niemand wil er
er meer aan gelooven. En de tijd van eene andere
zamenstelling der Kamer, op de eene of andere
wijze, is nabij.

Buitenlandsche berigten.

OOSTENRIJK.

Wenen, 14 nov. Het heet dat onze hooge staatsman-
nen zich thans bezig houden met de vraag: of en op
wat wijze eene aansluiting of althans eene toenadering
van de Duitse erflanden onzer monarchie aan het
Duitse tolverbond mogelijk zou kunnen zijn. Er
bestaan echter bij ons zulke eigendommelijke betrekkin-
gen, en dat wel in zoo onderscheiden opzigt, dat een
dergelijke maatregel groote bezwaren ontmoeten zal.

(S. M.)

PRUISSEN.

Berlijn, 17 nov. Hoe vredelievend ook de betrek-
kingen tusschen Pruisen en Rusland schijnen, zoo
leven wij toch, onzes ondanks, in commercieel opzigt,
met de Russen op voet van bittere vijandschap. En
kan dit anders zijn? Hier volkomen handelsvrijheid
daar de strengste grenssluiting voor den invoer onzer
manufacturen. Mogt nog de noordsche regering de
jeugdige fabriken des lands door matige toelagen be-
schermen, en de naburen niet afwijzen met belastingen
die gelijk staan met een formeel verbod, en de grens-
bewoners aansporen tot eenen immorelen, gevaarlijken
maar bij gunstigen uitslag, zeer voordeligen smokkel-
handel. Wat is het gevolg? Eene dubbele linie van
militaire en burgerlijke grenswachters is ontoereikend
om de uitgestrekte grens te overzien. Op alle punten
waar vroeger handel en nijverheid tierden, heerscht
thans eenzaamheid en stiltand, overal zoekt men ver-
goeding van het verlies, en viadt die aan beider zijte
in den sluikhandel.

(Köln. Zeit.)

— De onderhandelingen die met de Deensche regering
te Kopenhagen worden gehouden betrekkelijk den
Sondtol, naderen haar einde, en deze tijding wekt
grootte vreugde aan de kust der Oostzee. Ook ter dese
zake onderhandelt Pruisen naurens het tolverbond, het-
geen wellicht later van groot gewigt zal zijn voor die
kustlanden, die zich tot nog toe niet hebben aangesloten
aan het gemeenschappelijk vaderlandsch belang. Het
tolverbond zal aan de Deensche kroon jaarlijks een
bepaalde som betalen, ten gevolge waarvan alle schepen
der verbonden staten vrij en zonder oponthoud den
Sond zullen kunnen doorkruisen.

(M. J.)

ENGELAND.

Londen, 20 nov. Het vermoeden des publieks, dat de
brand in den Tower niet was toevallig, maar het ge-
volg van kwaadwilligheid, heeft eenig raadsel erlangd
door eene gedane poging (welke heden eerst bekend is
geworden) om ook de gebouwen der kavallerie-kazernes
(Horse guards) in brand te steken, zijnde er Woens-
dag morgen ten één ure eene grenaat op het Tonnai-
plein van Whitehall geworpen, doch welke gelukkig bij
hare uitbarsting geenerlei schade heeft aangerigt. Ook
werd dienselfden ochtend een ontvlambare kogel in de
kazernen in Charing-Cross achter de nationale galerij
geworpen, waardoor een soldaat gewond werd. Het
onderzoek naar de oorzaken van den brand in den
Tower duurt voort, maar, ofschoon onderscheidene oor-
zaken, als b. v. het al te sterke stoken der verwarm-

huizen, inwendige ontvlaming, enz., gemeld worden als de vermoedelijke aanvang van den brand, berust geene derzelve op goede gronden, maar zijn daarin niets dan gissingen, voor welke nergens een toereikende grond bestaat.

— De vervalsing der Exchequer-Bills schijnt meer uitgebreide vertakkingen te hebben dan men aanvankelijk zich had voorgesteld. De Parijsche agent de change, *Bonnet*, wiens *Oijk* uit de Seine is gehaald, blijkt thans ook in betrekking met *Rapallo* gestaan te hebben. De tory-burggraaf, wiens naam in deze zaak is genoemd geworden, heeft eenen effekten-makelaar geïntroduceerd bij eenen onzer voornaamste bankiers, van wien men gelden op onderpand der vervalschte schatkistbiljetten opnam. Ook de zoon van eenen bisschop der Engelsche kerk staat, zegt men, daarmede in betrekking.

— De reusachtige onderneming van het graven van eenen onderaardschen gang of tunnel onder den Theems kan sedert den 18den november geacht worden voltoerd te zijn. Dien dag is op den oever der rivier tegenover dien, waar het doorgraven begonnen is, het zoogenaamde schild, waaronder de arbeiders werkten, om voor eene doorbraak beveiligd te zijn, naar boven gehaald, en de gang was dus toen geheel doorgeboord. Er blijft nu alleen nog over, om op den oever, waar de tunnel uitkomt, zoodanige werken te voltooien, als daar het afdalen in den gang gemakkelijk moeten maken. De Fransche ingenieur *Brunel*, wien de eer van dit werk toekomt, had in 1825 den arbeid daaraan doen beginnen. In mei 1827 was de gang reeds voor $\frac{2}{3}$ van den geheelen afstand, die omstreeks 1300 voeten bedraagt, gevorderd, toen eene doorbraak allen arbeid vergeefs scheen te maken. Men is echter die ramp, welke zich nog meer dan eens heeft herhaald, te boven gekomen. Gebrek aan geld heeft van tijd tot tijd onder de redenen behoord, die aan de voltooiing van het werk in den weg stonden.

Londen, 21 nov. Men wil hier uit Parijs hebben vernomen, dat de Spaansche gezant aldaar op het punt is geweest van eene nota bij het Fransche bewind in te dienen, betrekkelijk het vereenigen van troepen op de Spaansche grenzen, doch voorshands van dit voornemen heeft afgezien, nadat de gewezen koningin-regentes, *Maria Christina*, ten einde moeilijkheden tusschen het Spaansche en Fransche bewind te verhoeden, zich bereid had verklaard, om Parijs te verlaten en zich in eenig gedeelte van Italië te vestigen.

— De toestand der koningin-weduwe is sedert eenige dagen iets gunstiger, zoo dat men hoop begint te voeden, dat deze algemeen beminde en geachte vorstin zal herstellen.

— Een der tot de werven van Woolwich behorende gebouwen, in hetwelk het meel ten dienste van de oorlogsschepen vervaardigd werd, is gisteren verbrand.

FRANKRIJK.

Parijs, 21 nov. Onze troepen, die zich op marsch naar de Belgische grenzen hadden begeven, zijn in derzelve garnizoens-plaatsen teruggekeerd.

— Men zal met den eersten eene proeve nemen met het leggen van een houten vloer in eene der drukste straten van Parijs, de *Rue neuve des Petits Champs*. Deze vloer zal bestaan uit vierhoekige schuins gezaagde stukken hout, welke, naauw aan elkander sluitende, ter hoogte van derde halve palm over einde zullen worden gesteld. Het hout wordt reeds aangebragt.

— In den *Message* leest men als volgt:

Barcelona verkeert steeds in staat van beleg. Iedereen, die tot de nationale garde behoort of geen militair is, en gewapend naar buiten mogt gaan, zal doodgeschoten worden.

Eene militaire commissie is ingesteld. De ontwapening der 2de, 3de en 8ste bataljons nationale garde is bevolen.

Den vreemdelingen is bekend gemaakt, dat zij met certificaten van hunne consuls zich hebben te vertoonen om te Barcelona te kunnen blijven wonen.

De nationale garde heeft in een aan den regent gezonden adres zich verontschuldigd wegen de aangevangen slechting der citadel.

De benoeming der leden, uitmakende de militaire commissie, is in de stad aangeplakt geworden.

Het gemeentelijke bestuur van 1841 is door dat van 1840 wederom vervangen geworden.

De *Constitutional* van 16 november deelt eenige proclamatiën van van *Halen*, dd. 15 november, mede.

— »Hoe meer de zitting nadert — zegt de *Revue de Paris* — met des te meer nieuwsgierigheid spoort men de bedoelingen van het kabinet na. Op wat voet zullen het parlement en het kabinet met elkander leven? Welke wetsontwerpen meent het de Kamer, bij hare opening, voor te leggen? Vindt het in zich zelf, op de wijze ge-

lijk het zamengesteld is, al de noodige kracht om de worstelingen te verduren, die het wachten? Al die vragen geven aanleiding tot duizend geruchten; nu eens is het de minister van financiën die afreedt, dan weder is het de maarschalk, voorzitter van den raad der ministers, die zijn ontslag aanbiedt; men beweert zelfs dat de heer *Teste* gezind is om zijne portefeuille neder te leggen, bijaldien zijne ambtgenooten niet al zijne plannen van spoorwegen omhelzen. Wij weten volstrekt niet in hoe ver die geruchten gegrond zijn, en hechten er geen grooter gewigt aan dan zij verdienen. Evenwel kan men er bezwaarlijk de kenteekenen in voorbijzien der moeilijkheden welke het ministerie op zijnen weg ontmoet.

» Wanneer een bestuur homogeen is, wanneer het met overtuiging en vertrouwen de leiding gevoelt van één hoofd en één gedachte, dan leest men klaar in deszelfs politiek; men kan vooruit welen, in zekere mate althans, welke zijne beginsels en handelingen zullen zijn; men weet ook waar het steun, waar het tegenstand zal vinden. Thans is het niet mogelijk de toekomst te voorzien, noch zelfs om met die zekerheid over het tegenwoordige te oordeelen. Te veel verschillende bestanddeelen, te veel tegenstrijdige vorderingen en inzichten bestaan in het midden des kabinets, dan dat vrienden en tegenpartijders met eenige waarschijnlijkheid kunnen berekenen welke omtrent deze of gene kwestie, zijne gevoelens, zijne voorkeur zal wezen. Die onzekerheid is niet goed; zij is eene onophoudelijke bron van onrust, en de invloed des gouvernementes wordt verzwakt en ondermijnd door dien vloed en ebbe van beraadslagingen en begeerten zonder resultaat.

» Men zoekt te vergeefs de gouvernementale eenheid. Iedereen houdt zich meer bezig met zich zelve dan met het geheel: er zijn eigenliefden die met volharding bijzondere voldoeningen najagen; weinig vaderlandsliefden die arbeiden willen ten behoeve der gemeene zaak.

BELGIE.

Brussel, 22 nov. Men meldt van de grenzen, dat de Fransche troepen, die aldaar in kantonement zijn gelegd, werkelijk weder aftrekken. De Belgische ministers houden steeds vol, geene aanleiding te hebben gegeven tot deze troepen-vereeniging. Men houdt zich niet te min verzekerd, dat de Fransche regering, ten gevolge van uit België medegedeelde bijzonderheden, tot den maatregel heeft besloten, en men besluit, dat de vraag van den koning in persoon moet zijn uitgegaan.

innenlandsche berigten.

s-Gravenhage, 21 nov. Ter vervanging van den kolonel der genie, *H. Oortwijn*, gepensioneerd als generaal-majoor, is benoemd de luitenant-kolonel *A. Kool*, eerste aanwezige ingenieur te Zutphen, om te Maastricht zijn verblijf te houden.

— Bij bevelschrift van den koning-groothertog zijn de ressorten van de vredegerigten en der regtbanken van eersten aanleg voor het groothertogdom Luxemburg bepaald geworden. Voorts zijn door den koning-groothertog verschillende benoemingen bij de regterlijke magt van Luxemburg gedaan, en is ook aan onderscheiden personen bij de regterlijke magt ontslag verleend.

s-Gravenhage, 22 nov. De *Staats-Courant* van heden behelst het volgende koninklijke besluit:

Wij *Willem II*, enz., enz., enz., overwegende de noodzakelijkheid om de wetten en verordeningen, betrekkelijk de geneeskundige politie, en de uitoefening der onderscheiden geneeskundige vakken, zoo als die thans voor dit rijk van kracht zijn, te doen herzien, en dezelve in een beter verband te brengen met het belang van den staat en met dat der bijzondere personen;

Gelet almede op de noodzakelijkheid om een einde te maken aan de onzekerheid, waaraan de tegenwoordige onvolledige en min voldoende regeling aanleiding geeft;

Op het rapport van onzen minister van binnenlandsche zaken van den 20sten november 1841, litt. K, 2de afdeeling,

Hebben goedgevonden en verstaan:

1o. Tot de boven bedoelde herziening eene speciale commissie te benoemen, bestaande uit de navolgende heeren:

J. C. Broers, hoogleeraar aan 's rijks hoogeschool te Leiden;

P. Hendriksz, ond-hoogleeraar aan de Groningsche school, op Zuiderburg onder Stampwijk;

W. Frolik, hoogleeraar aan het athenaeum illustre, te Amsterdam;

..... *Alexander*, honorair hoogleeraar aan 's rijks hoogeschool te Utrecht;

J. van Deen, med. doctor te Zwolle;

En tot amanuensis bij dezelve den heer *J. P. Heije*, med. doctor te Amsterdam.

2o. Dezelve zal hare bijeenkomsten houden in 's Gravenhage, onder het voorzitterschap en de leiding der deliberatiën van den heer van *Maanen*, raad-advisor bij het departement van binnenlandsche zaken, welke echter daarbij slechts eene delibererende en adviseerende stem hebben zal, hoedanige daarbij evenzeer aan den amanuensis der commissie wordt toegekend.

3o. Gemelde commissie zal het resultaat van hare werkzaamheden opmaken en hetzelfde niterlijk op den laatsten mei 1842, bij rapport, aan onzen minister van binnenlandsche zaken inzenden.

— HH. KK. HH. prins en prinses *Frederik* en hoogstderzelver dochter zijn uit Duitschland in de residentie teruggekeerd.

— In de zitting van het provinciaal gerechtshof van Holland, van heden, is het getuigen-verhoor in de zaak van *D. B. Adrian* en *P. C. Stam* voortgezet. Getuigen zijn er heden in deze zaak gehoord, als: *H. C. Huyser*, advocaat te Leiden; *S. Hartog*, koopman te Leiden; *S. S. P. Fydel*, koopman te Amsterdam; *W. G. J. Hoelen*, vroeger deelgenoot in de firma van *Bommel en Comp.*, te Leiden; *P. C. van Bommel*, koopman, deelgenoot in de firma van *Bommel en Comp.*, te Leiden; *R. A. Mees*, kassier en makelaar firma *R. Mees en Zonen*, te Rotterdam; *B. H. Vos*, koopman te Amsterdam; *T. Gulcher*, kassier, en *Eesbeek*, kassier te Amsterdam, beide procuratie-houders van wijlen den kassier *J. van Linden*, die den 6en maart 1840 is overleden; en *T. Wilson*, fabrickant te Haarlem. — Dat getuigen-verhoor zal morgen worden voortgezet.

Leeuwarden, 22 nov. Bij arrest van het provinciaal gerechtshof van den 15den dezer is *Eybert Teenwe* *With*, ontvanger der accijnzen in de grietenij Dantumadeel, schuldig verklaard aan valsheid, door hem als ontvanger der plaatselijke accijnzen te Birdaard, en dus als openbaar beambte, in het door hem aangehouden register van veraccijnzing over het jaar 1840 gepleegd, door daarin oorspronkelijk goed genoteerde hoeveelheden ingevoerd en veraccijnst droog speet te veranderen, en andere hoeveelheden, tot minder bedrag als ingevoerd en veraccijnst was, te noteren; doch schuldig verklaard aan valsheid in den maandstaat over dat jaar. Dientengevolge is hij gecondemneerd tot geeseling met den strop om den hals aan de vastgemaakt, brandmerk en tuchthuisstraf voor den tijd van vijf jaren.

Bij arrest van den 16den november heeft het geoordeeld in de zaak van *Marten Jans Rienks* medeschrijver in het dagblad de *Tolk der Vrijheid* door den Hoogen Raad, welke het arrest van het provinciaal gerechtshof van Groningen had gecasseerd, is renvoyeerd aan dit hof.

Het vonnis der arrondissements-regtbank te Groningen op den 31sten maart 1841 gewezen, waarbij *Marten Jans Rienks* als beklaagde ter zake van overtreding van artikel 2 der wet van 1 juni 1830 (*Staatsblad* no. 15) is veroordeeld tot eene gevangenzetting voor den tijd van twee jaren en in de kosten van het regtsgehoor, doch waarbij hij terens is ontheven van alle regterlijke beschuldiging; van welk vonnis zoo wel door den beklaagde als door het openbaar ministerie, is geappelleerd, werd in zijn geheel bekrachtigd, de beide appellanten werden dus verklaard in hun hooger beroep te zijn ongegrond en *Marten Jans Rienks* gecondemneerd in de kosten. (Leenu. O.)

Allegelwerk.

Stemregt.

Gelijk men weet, zijn de drie wetsontwerpen tot regeling der uitoefening van het stemregt en der voegdheid om deel te nemen aan de verschillende wetsturen, welke de regering eenige weken geleden aan de Kamer voorgesteld had, door haar teruggenomen, ten gevolge van de menigvuldige aanmerkingen, op de ontwerpen in de seotien gemaakt. Bij dat onderzoek de sectiën, werd door den graaf van *Rechts* een nota overgelegd die waarschijnlijk met belangstelling zal worden gelezen. Ziehier die nota:

» Vooraf vermeent de ondergeteekende te moeten merken dat, hooger de grondwet van 1840, van de uitoefening van het stemregt en van de bereogdheid om deel te nemen aan de provinciale en plaatselijke verkiezingen, te zamen in artikel 6 spreekt, beide makende met elkander gemeene hebben, en gevolgelijk, het behoud van-orde, bij afzonderlijke wetten zullen behooren.

wordt te worden. De navolgende beschouwingen be-
sluiten uitwendig tot de oefening van het stemregt.
De grondwet van 1815 was de oefening van het
stemregt in de steden en ten platten lande geregeld bij
provinciale en plaatselijke reglementen en de be-
slissingen dezer reglementen, *dit regt betreffende*,
betreft op het einde van het tiende jaar, na de afkon-
ting der voorzede grondwet, een deel derzelve uit-
tebrengen, der herziening van de grondwet die in 1840 tot
kwam, bepaalde artikel 6, dat de oefening van
het stemregt in de steden en ten platten lande bij de
wet wordt geregeld.

De wijziging der grondwet op een zoo belangrijk
der staats-burgerlijke regten, levert het genoegzame
op, dat de bepalingen der provinciale en plaat-
selijke reglementen, die reeds verscheidene jaren een
der grondwet van 1815 hadden uitgemaakt, in
door de dubbele Kamer en de beide andere deelen
wetgevende magt onvoldoende zijn beschouwd ge-
worden; dat de noodzakelijkheid is gebleken, om het
stemregtsstelsel in de steden en ten platten lande aan
herziening te onderwerpen, en om deze herziening
der reglementen, maar door eene wet, tot stand
te brengen.

Welke ook de wisseling van denkbeelden tusschen
de toenmalige regering en de sectiën der in dubbel
vergaderde Tweede Kamer der Staten-Generaal
geveest zijn, zij kunnen de kracht van de bo-
venstaande redenering, uit de vergelijking der beide
grondwetten voortvloeiende, niet ontzenuwen. De
grondwetten toch zijn door de geheele wetgevende magt
vastgesteld; hare bepalingen en de daartuit afgeleide
afgrekkingen zijn regelen, van welke niet vermag
worden afgeweken; de wisseling van denkbeelden
van de regering en eene fractie der wetgevende magt
kunnen zijn slechts wederzijdsche meeningen, geene
grondslag voor opvolgende behandeling van zaken daar-
aan.

De tweede algemeene overweging betreft de splitsing
van het stem- en kiesregt, door de regering op blad.
10 van de memorie van toelichting van de boven omschreven
wetwerpen aangenomen.

De grondwet spreekt alleen van stemregt, en ge-
noegzaam is reeds daardoor de splitsing van dit regt in
stemregt bij de gedachte wetten opgeoorloofd.
Bovendien kan stemregt hier niet anders betee-
nen, dan het regt om te stemmen, ten einde leden
te kiezen voor den stedelijken en landelijken stand.

De artikelen 6 en 127 der grondwet, met
elkander in verband beschouwd, kan geene andere
afgrekking worden afgeleid.

Men kan stemmen over de behandeling van zaken,
over de uitvoering van daden, over de verkiezing van
personen. Het laatste geval is het hier bedoelde; maar
het is eene stemming over personen, die geene keuze
niet gevolg zoude hebben? Immers eene daad zonder
keuze. Men stemt om te kiezen, en de uitoefening
van het stemregt zoude het kiesregt niet in zich sluiten!
De ondergeteekende stelt dus vast, dat de grondwet
van 1840 het verkiezingsstelsel van 1815 heeft willen
houden, en dat het stemregt niets anders is, dan het
regt om te kiezen; in het onderhavige geval, om leden
te kiezen voor den stedelijken en landelijken stand
te kiezen.

De wetgeving is in de daarstelling van eene wet op
het stemregt echter door de grondwet gebonden.

De wetgeving voor de verkiezing voor den ste-
delijken stand door artikel 130, luidende: » De ste-
delijke regeringen zijn zamengesteld op zoodanige wijze
noodig wordt geoordeeld bij de reglementen, door
bestaande regeringen of bijzondere commissiën,
den koning te benoemen, ontworpen, enz. Bij
de reglementen wordt bepaald de wijze, op
welke de leden der provinciale staten, die ter be-
reiking van dien stand staan, zullen gekozen
worden.»

Uit de vergelijking van den zin van art. 6 met dien
van art. 130 der grondwet, moeten de grenzen zoowel
van de bevoegdheid der stemwet als der stedelijke
reglementen worden gevonden.

De ondergeteekende vermeent dat art. 6 het geheele
der stemming beheerscht. Het is het gronddenk-
sel met dit denkbeeld kan of mag geen ander in
verondersteld worden; indien dit het geval ware,
zoude het artikel, dat met de grondbepaling in
bevoegdheid werd, buiten uitvoering moeten blijven.
Maar er bestaat hier geen strijd tusschen deze arti-
kel en de werking van het eene voorschrift behoeft
verwijzing van het andere niet op te heffen.

» Art. 6. stelt vast dat de oefening van het stemregt
door de wet zal worden geregeld; dat wil zeggen, dat
zij zal bepalen wie tot het stemmen zullen zijn bevoegd,
wie daarvan zullen zijn uitgesloten, of de stemming mid-
dellijk of onmiddellijk zal plaats vinden en de verdee-
ling der steden in kiesdistricten (1), indien dit noodig
wierd bevonden.

» Art. 130 der grondwet schrijft voor, dat de wijze
van verkiezing door het stedelijke stemreglement zal
worden geregeld.

» Onder de wijze van verkiezing vermeent de steller
dezer nota te moeten verstaan de uitvoering van het
boven omschreven door de wet bepaalde stemregt, dat
is: of diegenen, die tot het uitbrengen hunner stemmen
door de wet zijn gerechtigd, dit zullen doen, mondeling
of bij briefjes; of de briefjes geteekend of ongeteekend,
gesloten of ongesloten zullen zijn; of de briefjes opgehaald
zullen worden, of door de stemmenden, op eenen vooraf
bepaalden tijd en plaats zullen gebragt worden; de aan-
wijzing door wie en hoedanig de opnemng der stemmen
zal plaats vinden; het verbaal hetwelk die stemming zal
waarmaken; de voorschriften omtrent het getal stemmen
dat vereischt wordt om gekozen te zijn; benevens de
beslissing der verschillende gevallen, die bij de stemming
kunnen voorkomen.

» De wetgeving over de verkiezing door den lande-
lijken stand is, door artikel 133 der grondwet, gehou-
den de provinciën in de kiesdistricten te verdeelen.
Aangezien echter in de grondwet geene bepaling bestaat,
dat de wijze der verkiezing, zoo als bij de verkiezingen
door den stedelijken stand, bij de reglementen moet
worden geregeld, zoo moet de wet ook in het reglemen-
taire gedeelte der verkiezing door den landelijken stand,
voorzien.

» Wij zijn op het standpunt gekomen, te weten in hoe
verre het verkiezingswerk door de wet kan en moet
geregeld worden, en wat daarbij tot den kring der
magt van de stedelijke reglementen behoort.

» De ondergeteekende veroorlooft zich al verder zijne
denkbeelden mede te deelen omtrent de bepalingen,
die, gegrond op bovenstaande voorschriften, volgens
eene gezonde staatkunde, op deze belangrijke materie
wenschelijk voor het land te achten zijn.

» Reeds voor, tijdens en na de herziening der grond-
wet bestond er verschil van meening omtrent het ver-
kiezingsstelsel in Nederland. Bij velen vond de zoo zeer
mengstelde trapsgewijze verkiezing van de volksver-
tegenwoordiging afkeuring, en nog dagelijks verheffen
stemmen in het voordeel van eene wijze van ver-
kiezing, zoo als die in andere constitutionele staten plaats
vindt en die zoodanig algemeen is, dat men tot het
denkbeeld zonde kunnen komen, dat zij een der nood-
zakelijke bestanddeelen van eene grondwettige staats-
regeling uitmaakt.

» Bij de herziene grondwet is vastgesteld, dat de
leden der Tweede Kamer zullen worden gekozen
door de provinciale staten, maar de wijze van verkie-
zing der provinciale staten is aan geene andere, dan
de boven ontwikkelde regelen gebonden. De onderge-
teekende zou vermeenen dat dit provinciaal kies-kollegie
(als zoodanig kan die vergadering hier alleen beschouwd
worden), even zoo als dit reeds door den stand der
ridderschap geschiedt, ook door den stedelijken en
landelijken stand onmiddellijk behoorde gekozen te
worden, zoodanig dat de stemgerechtigden zonder tus-
schenkomst van kiezers of stedelijken raad (2), de
staatsleden zouden benoemen.

» (1) De kleinere steden zullen elk een afzonderlijk kies-
district kunnen vormen; de grootere welligt, even als het
platte land, in kies-districten verdeeld worden. (Zie art.
133 der grondwet.)

(2) De stedelijke raden zijn, zoodanig als de reglementen
die hebben, gevestigd, levendigheid behoeft, en ten gevolge
van die bepaling, en zoo lang die niet door de stedelijke
reglementen wordt opgeheven, volstrekt ongeschikt tot het
doen der keuze voor de provinciale staten, hetwelk een kies-
kollegie is, op bepaalde tijden afstredende. In de geheele
grondwet straalt de strekking door, van de personen in de
kies-kollegiën, die medewerken tot de keuze der leden van
de Tweede Kamer der Staten-Generaal, te doen wisselen;
alleen bij de keuze der staatsleden door den stedelijken stand,
is die strekking verbroken. Bovendien is die keuze nergens
door de grondwet aan de stedelijke raden opgedragen, en men
zou vermenen, dat deze omstandigheid genoegzamen grond op-
levert, om niet aan een regerings-kollegie, dat reeds veel
magt heeft, nog bovendien de bevoegdheid toe te kennen,
om de leden der staten te kiezen. Hoe het ook moge worden
begrepen, de stedelijke raadsleden zullen op vaste tijden be-
hooren af te treden en aan herkiezing onderworpen worden,
of zullen, mijns bedunkens, volgens den geest der grondwet,
de bevoegdheid niet bezitten om als kies-kollegie op te treden.

» De trapsgewijze verkiezing die tot nog toe plaats vond
heeft, vooral in de steden, het belang, dat er voor de
buitenden in moest gelegen liggen, hunne vertegenwoordi-
gers te kiezen, nagenoeg uitgedoofd, en de meesten der
stemgerechtigden denken er niet aan, als zij kiezers
helpen benoemen, die inamovibele raadsleden kiezen,
welke wederom gewoonlijk uitsluitend uit hun midden,
de leden der provinciale staten verkiezen, dat zij me-
dewerken tot het in stand houden der nationale ver-
tegenwoordiging.

» Bij een bedaar volk als het Nederlandeche, waar
het politiek karakter, het common spirit, in eene te
geringe mate bestaat, kunnen geene kwade, wel goede,
gevolgen van een verkiezings stelsel, hetwelk dit karak-
ter opbeurt en meer in overeenstemming met constitutio-
nele instellingen brengt, worden verwacht. En waarlijk,
men zal niet kunnen zeggen, dat het eene verwijzing van
politieke magt zal zijn, dat aan dat volk, van hetwelk
men sedert 1830 zoo veel heeft georderd, hetwelk zoo
vele lasten heeft moeten torschen en zal moeten blijven
dragen, het regt gegeven wordt, om de staatsleden die
de provinciën vertegenwoordigen en de kiezers der volks-
vertegenwoordiging zijn, zelve en zonder tusschen-
komst te benoemen.

» Deze toenadering tot het in andere staten ingevoerde
verkiezingsstelsel, zal de belangstelling van het volk in
's lands zaken vermeerderen; het blijk van vertrouwen,
dat aan hetzelfde zal worden gegeven, zal wederkeerig
het zoo zeer geschokte vertrouwen op de regering we-
derom helpen herstellen, en de overtuiging geven,
dat men den ouden weg, die zulke wrange vruchten
heeft gedragen en zulke treurige herinneringen achter-
laat, wil verlaten.

» De wet op het stemregt regelt een belangrijk deel
der staats-burgerlijke regten der ingezetenen; deze,
benevens die op de verzekering van 's lands middelen
en uitgaven, zijn hoeksteenen van het staatsgebouw.
Het zal in het welbegrepen belang van roeijders en
geregeerden zijn, dezelve uit het ware oogpunt te be-
schouwen.

» Maar ook in de verhouding van het getal staatsleden,
door elken stand te kiezen, schijnen, in eenige pro-
vinciën althans, belangrijke gebreken te bestaan, die
bij eene wet, in welke het werk der verkiezing wordt
geregeld, zouden behooren opgeheven te worden. De
vergelijking van artikel 130 der grondwet van 1815
met artikel 128 derzelfde wet van 1840, doet genoegzaam
zien, dat de wetgeving, tot verandering der grondwet
geroepen, van ordeel is geweest, dat daaromtrent wij-
ziging noodzakelijk was, en heeft gewild, dat dezelve
bij de wet zou worden vastgesteld.

» Bij het artikel 130 der grondwet van 1815, luidende:
» Het getal van de leden der provinciale staten-vergade-
ring en de evenredigheid der verschillende standen,
» worden geregeld door den koning, die uit elke provincie
» eene commissie benoemt, om hem dienaangaande te
» dienen van advies.» — is in de grondwet van 1840
» bijgevoegd: Wijzigingen of veranderingen in de
» eenmaal bestaande regeling worden, na ingewon-
nen advies van de staten der provincie, door de
» wet vastgesteld.

» Het hooren der algemeene Staten-vergaderingen in
de verschillende provinciën over dit belangrijk onder-
werp, zal de regering op het standpunt brengen, deze
aangelegenheid, die van eenen directen invloed op de
zamenstelling van de provinciale kies-kollegiën voor de
Tweede Kamer der Staten-Generaal, en gevolgelijk op
het verkiezings-werk is, te kunnen beoordeelen, en hare
voorstellen aan de beide Kamers der Staten-Generaal
daarnaar te regelen.

» De ondergeteekende vermeent de grenzen te hebben
aangewezen die de grondwet heeft gesteld tusschen de
stemwet en de stedelijke stemreglementen; de wen-
schelijkheid te hebben betoogd om regstreeksche ver-
kiezingen, die reeds bij den stand der ridderschap
bestaan, bij den stedelijken en landelijken stand in te
voeren; en om de verhouding van het getal staatsleden,
door elk der drie standen voor de provinciale staten te
benoemen, te herzien.

» 's Gravenhage, 4 september 1841.

RECHTEREN.

Aan de Redactie der Arnhemsche Courant.

Onscheiden reolamanten, wegens te hoogen aanslag
in de personele belastingen over het dienstjaar 1840, bin-
nen deze provincie, hebben berigt ontvragen, welke

decisiën daaromtrent genomen zijn: zij, wier reclames werden wettig bevonden, ontvingen een antwoord, geteekend, door den heer staatsraad gouverneur van Vriesland, VAN SIJZAMA; doch zij, aan welke dat geluk niet moogt te beurt vallen, kregen eene missive, woordelijk van deze inhoud:

DIERSTJAAR 1840/41

Gemeente Bestuur der Belastingen.
Sneek.

Ik heb de eer u berigt te geven, dat volgens uitspraak van de bevoegde autoriteit op de door U ingeleverde reclame Uw aanslag in het kohier wegens het patent-regt gehandhaafd is, als zijnde dezelve wel en wettig gedaan.

Leeuwarden den 9den September 1841.

De staatsraad, gouverneur van Vriesland,
(Get.) van Zuilen van Nijeveld.

Zoude nu de heer VAN ZUIJLEN VAN RYVELT met der daad ander half-jaar na zijn overlijden nog eenig berigt geven? of zouden bij alle takken van het bestuur hier te lande evenveel ordelijkheid of liever onordelijkheid heerschen.
X. Y.

Het volgende verhaal zal niet zonder belangstelling gelezen worden:

In 1823 begaf eene jonge vrouw, met een knaapje van ongeveer derdemaal jaar op den arm, zich te voet naar Mont St. Michel. Het was eb, zij volgde het strand; weldra hoorde men een akelig gillen, de ongelukkige was in een dier draaikolken, waarvan de diepte niet te peilen is, geraakt. Eenige zich in de nabijheid bevindende menschen schoten te hulp, maar het was te laat; het hoofd der ongelukkige verzonk reeds in het zand; daar zij het knaapje tot op het laatste oogenblik met uitgestrekte armen boven haar hoofd had gehouden, gelukte het evenwel dit nog even tijdig te grijpen en te redden. De gemeente-besturen in den omtrek deden alle mogelijk onderzoek naar de familie van het kind, hetwelk zeer goed gekleed was en aan welgestelde menschen scheen te behooren; maar alle nasporingen bleven vruchteloos.

Eene boerin uit den omtrek van Grandville belastte zich met de opvoeding van het kind, hetwelk den naam van Charles bekam, en hetwelk eindelijk zijn twintigste jaar bereikte, zonder dat de navorschingen in de laatste jaren voortgezet waren geworden. Intusschen was hem eene verwarde herinnering van Parijs bijgebleven, alzo hij, tijdens het ongeluk gebeurd was, nog niet kon spreken. Hij nam eindelijk het besluit, zelf een onderzoek te beginnen, en begaf zich naar Parijs, hetwelk hij in alle rigtingen doorkruiste. Aan de esplanade der invalides gekomen, dacht hem, dat hij zich den omtrek begon te herinneren; dat waren de boomen, onder welke hij zoodikwijls gewandeld had; hij meende zelfs eene der omliggende straten te herkennen, maar het huis uit te vinden was hem niet mogelijk.

Een oud invalide, die hem daar reeds dagen lang had zien rondwandelen, en hem meer dan eens heimelijk eene traan had zien afwischen, vraagt hem eindelijk of hij iets in die buurt zoekt, in welk geval hij, die dezelve sedert de laatste jaren niet verlaten had, hem mogelijk van dienst zou kunnen zijn.

De jongeling verhaalt den ouden krijgsman zijne geheele geschiedenis.

„Wacht eens, zegt deze; 1823, dat was het jaar van den Spaanschen veldtocht,..... het was toen, dat de dappere kapitein Guemard gevangen genomen en naar Mont St. Michel gezonden werd; zijne vrouw ging op zekeren dag met haar zoontje van hier en sedert heeft men niets meer van hen vernomen. Die arme mevrouw Dubreuil, hoe heeft zij niet geweend over hare dochter, haren kleinzoon en schoonzoon, die in zijne gevangenis aan zijne wonden bezweken was.”

„Guemard, zegt de jongeling, het linnengoed, dat ik droeg, toen ik gered werd, was met een G. gemerkt. Dus heb ik noch vader noch moeder meer.”

„Neen, maar gij hebt toch altijd uwe grootmoeder, mevrouw Dubreuil; die goede oude vrouw, hoe verheugd zoude zij zijn, indien ..... maar ik-zelf wil u tot haar geleiden.”

De jongeling had, ingeval het te pas mogt kunnen komen, die kleertjes, die hij aan had, toen het ongeluk gebeurd was, en die men zorgvuldig had bewaard, met zich genomen. De herkenning was volkomen; de goede oude grootmoeder erkende, buiten allen twiifel, het hemsdoordje, hetwelk zij zelf had geborduurd, en in de schoontjes zag men nog het merk van

den schoenmaker, die destijds de familie bediende. Het door het bestuur der gemeente, waar Charles opgevoed was geworden, afgegeven bewijs, liet overigens niet den minsten twiifel omtrent zijne identiteit, en de jonge Guemard, die nog twee dagen geleden een arme vinding was, ziet zich in het bezit gesteld van een fortuin van zestig duizend franken renten.

Advertentiën.

TARBORG, den 20sten November 1841. — Heden overleed alhier Mejufvrouw CAROLINA CHRISTINA DIRKSE, in den onderdom van ruim 51 jaren, teedergeleefde eenige zuster van L. J. DIRKSE, Echtgenoot van den Notaris S. THIBOUT van ZUIJDAM.

Op begeerte van de Overledene zullen er geenerouwklederen gedragen worden.

DEPARTEMENT VAN FINANCIËN.

Administratie der Domeinen, enz.

AGENTSCHAP ZUTPHEN.

VERKOOPING.

DE AGENT VAN HET DOMEIN, TE ZUTPHEN, zal, op Zaterdag den 27sten November 1841, des morgens ten 9 ure, ten Huize van Th. VERHOEVEN, op den Bijlandschen Waard, in het openbaar aan de meestbiedenden, ten ten overstaan van het Plaatselijk Bestuur van Herwen en Aardt, verkoopen:

Eenige perceelen extra best en zwaar RIJSWAARDENHOUT, EENJARIG TEENHOUT en BLADRIET, uit de Domaniale Lobitsche, Bijlandsche en Candiasche Rijswaarden.

En zulks op alle zoodanige Conditiën, als ter lezing lezing liggen, zoo ter secretarie der welgemelde Gemeente, als ten kantore van den Agent voornoemd; terwijl, daags vóór den verkoop, door den fungerenden Opziener der Domeinen R. VERHOEVEN, op den Ossenvaard, de noodige aanwijzing zal worden gedaan.

De Agent voornoemd,

J. A. M. W. R. DE

FAST GOED.

Door het ministerie des Notaris B. F. LULOFS, te Zutphen, zal, op Dingsdag den 7den December 1841, in het Logement de Keizerskroon, ter gezegder stede, in het openbaar ingezet en 14 dagen later, zijnde den 21sten dier maand, teikens des namiddags om 3 uren, finaal verkocht worden:

Het aanzienlijk BOEREN-ERVE den Pas (met de daarin begrepen BOEDELHOVERMATE) gelegen in de gemeente Gorsel, buurtschap Eefde, nabij Zutphen; in het geheel groot 29 Baders, 37 Roeden en 70 Ellen.

Nadere informatiën ten Kantore des Notaris voornoemd.

Zoo iemand genegen is tegen goede waarborging en interest eene somma van f 500 uit te schieten, die gelieve zich onder Letter A. te adresseren bij den Uitgever dezer Courant.

WEGENS VERTREK, UIT DE HAND TE KOOP, eene bij uitstek goed geconserveerde TILBURY, met KAP en LANTAARNS, geschikt voor een en twee Paarden. — Franco tevragebaar bij den Boekhandelaar W. J. THIEME, te Zutphen.

BELANGRIJKE VERKOOPING

VAN PRINTEN, TEEKENINGEN EN PRINTWERKEN.

Op Dingsdag den 7den December 1841, en volgende namiddagen, zal P. MEIJER WARRARS, te Amsterdam, in de Brakke Grond in de Nes, verkoopen: Eene voortreffelijke en uitgebreide VERZAMELING VAN HISTORIELE PRINTEN en TEEKENINGEN, waarbij vele PORRETRETTEN van Vorsten en Voornamen Personen, van vroegere, latere en tegenwoordige tijden, als mede eene dergelijke Verzameling of ATLAS DER NEDERLANDSCHE GESCHIEDENISSEN, van de Komst der Batavieren hier te lande, tot op de groote Staatsomwenteling op het einde der 18de eeuw, waarbij ook gevonden wordt de Geschiedenissen van andere Rijken, Volken en Staten, liggende in 36 folio

Kunstboeken; voorts fraaije gebonden en losse PRINTWERKEN, en eindelijk eene massief mahoeijhouten KUNSTKAST. — De catalogus wordt bij herengenoemden en bij Is. A. N. HOFF, te Arnhem, voor 10 cents aan de armen, uitgegeven, en alles is Zaterdag en Maandag voor de verkooping van 10 tot 3 ure te zien.

*** Bij J. M. E. MEIJER, Boekhandelaar te Amsterdam, is van de pers gekomen en alom verzonden: A. VAN DER LINDE, BROEDERHAAT VRAAKZUCHT, of de belegering van Amsterdam 1488 — 1489; een Verhaal. Met op staal graveerde Titels en Vignetten. Drie deelen komplett gr. 8vo. f 9.60

Dit zoo interessant geschreven oorspronkelijk Geschiedkundig Verhaal uit den tijd der Hoeksche en Kabeljauwsche twisten, hetwelk zoodanig ingekleed is, dat het alleen de grootste belangstelling voor de hoofdpersonen inboezemt, maar ook de verwachting van het begin den afloop gespannen houdt, zal ongetwijfeld elken lezer naar van Vaderlandsche Romans hoogst welkom zijn kan als zoodanig aan elk Leesgezelschap ten sterkste bevolen worden.

*** Er is onlangs van de pers gekomen bij de GEBR. DEERS PLOEM, te Maastricht:

REKENKUNST ten gebruike bij het openbaarderwijs, door J. B. WEIJES, Professor voor de kunde aan het Athenaeum te Maastricht, groot 8o. papier

Het gebruik van dit Leerboek aan gemeld Athenaeum meer andere gestichten van onderwijs, heeft alle volde bewijzen opgeleverd, dat hetzelfde niet alleen aan de beoefening van den hedendaagschen tijd beantwoordt; maar ook voor Leeraar zoo wel als voor den Leerling meer gemak aan dan eenig der thans over hetzelfde onderwerp bestaande werken.

De theorie en de goede keuze der toepassingen op de verheid, den koophandel, en vele andere zaken, welke het dagelijksch leven voorkomen, zijn zoo doelmatig en makkelijk als mogelijk om het denkvermogen der jonge te ontwikkelen en hun oordeel te scherpen, ten einde snelle en wezenlijke vorderingen in de overige takken der wijsbe te maken.

Marktprijzen.

NIJMEGEN, 22 November 1841.

Onze markt was heden in één doen: Oude Hollandse Tarwe niet ter markt; Oude Cleef f 11.25 à f 12; Nieuwe Tarwe f 8.50 à f 11. Oude Rogge schaars f 6.75 à f 7.10; Nieuwe f 5. f 6. — Gerst ging goed af; Winter- f 4.60 à f 4.25; Zomer- f 4.25 à f 4.50. — Boekweit in één f 6.25 à f 6.75. — Haver als voren: Oude f 3.10; Nieuwe f 2.40 à 2.70. — Erwtong Groen f 9.75 à f 10.30; Groene 1; Witte f 6.75 à f 7.75.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 24 Nov. 4 El 0 Palm 6 Duim; gew. 16 Duim; gev. 0

Prijs-Courant der Effecten.

DINGSDAG, 23 NOVEMBER.	Langste koers.	Hoogste koers.	Koop ten 4 1/2 %
NEDERL., VVerk. Schuld a 2 1/2 pCt.	51 1/2	51 1/2	51 1/2
Dito Dito 5	99 1/2	99 1/2	99 1/2
Uitgestelde Schuld	100 1/2		
Kansbiljetten . . . . . f	25 1/2	25 1/2	25 1/2
Amortisatie-Syndicaat. a 4 1/2 pCt.	91	91 1/2	91 1/2
Dito Dito 3 1/2	76 1/2		
Handelmaatschappij 4 1/2	155 1/2	155 1/2	155 1/2
Nieuwe Dito 4 1/2			
Dito Dito 1837 . . . . . 4 1/2			94 1/2
Oostindische Leening 5	97 1/2	97 1/2	
Spoorweg Haarlem			
Aand. Rijn-Spoorweg 4 1/2			
FRANKR. Inschrijv. G.B. 3			21 1/2
SPANJE. Leening 4rdins 5	21 1/2	21 1/2	
Dito onbep. stukk. 5	18 1/2	18 1/2	
Passive	5 1/2		
Deferred			
Fransche Uitgestelde	5 1/2		
PORTUGAL. Oblig. te Lond. 3			
RUSL. H. & C. 1798, 1816. 5	105 1/2	105 1/2	
Dito 1828, 1829 5	105 1/2		
Dito 1831, 1833 5	99		
Oblig. bij Hope 4	86 1/2		
Oblig. te Londen 5			
Dito te Hamburg 5			
Inschrijving in Assign. 6			
Certific. van dito 6			
POLZN. Aandeel. a f 300 . . . . . f			
Dito a f 500 . . . . . f			
OOSTENR. Aand. a f 100 . . . . . f			
Dito a f 250			
Metalliek 5	105		
Dito 2 1/2			
BRAZIL. Dito dito 5	64		

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.